Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2026)0163

Nepieciešamība pēc mērķtiecīgām krimināltiesību normām attiecībā uz kiberbulingu un aizskarošu izturēšanos tiešsaistē un platformu atbildība par šo jautājumu efektīvu risināšanu

Eiropas Parlamenta 2026. gada 30. aprīļa rezolūcija par nepieciešamību pēc mērķtiecīgām krimināltiesību normām attiecībā uz kiberbulingu un aizskarošu izturēšanos tiešsaistē un platformu atbildību par šo jautājumu efektīvu risināšanu (2026/2693(RSP))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, jo īpaši tās pantus par cilvēka cieņu, tiesībām uz dzīvību, vārda brīvību, bērnu tiesībām, cietušo tiesībām, saziņas privātumu un personas datu aizsardzību,

– ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bērna tiesībām,

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 83. panta 1. un 2. punktu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/93/ES (2011. gada 13. decembris) par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2004/68/TI[1],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2012/29/ES (2012. gada 25. oktobris), ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus un aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2001/220/TI[2] (Cietušo tiesību direktīva),

---

1 OV L 335, 17.12.2011., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj.

2 OV L 315, 14.11.2012., 57. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj.

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/1808 (2018. gada 14. novembris), ar ko, ņemot vērā mainīgos tirgus apstākļus, groza Direktīvu 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu[3] (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva),

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2024/1385 (2024. gada 14. maijs) par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu[4],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/2065 (2022. gada 19. oktobris) par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu un ar ko groza Direktīvu 2000/31/EK (Digitālo pakalpojumu akts)[5],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1689 (2024. gada 13. jūnijs), ar ko nosaka saskaņotas normas mākslīgā intelekta jomā un groza Regulas (EK) Nr. 300/2008, (ES) Nr. 167/2013, (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1139 un (ES) 2019/2144 un Direktīvas 2014/90/ES, (ES) 2016/797 un (ES) 2020/1828 (Mākslīgā intelekta akts)[6],

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 10. oktobra vadlīnijas uz Regulas (ES) 2022/2065 28. panta 4. punkta pamata par pasākumiem, ar kuriem nodrošina nepilngadīgo augsta līmeņa privātumu un drošību tiešsaistē[7],

– ņemot vērā Komisijas 2026. gada 10. februāra paziņojumu “Rīcības plāns kiberbulinga apkarošanai “Stiprāki kopā drošākā tiešsaistes vidē”” (COM(2026)0071),

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 25. novembra ziņojumu “Cyberbullying – Insights from science, policy and legislation” [Kiberbulings – skatījums no zinātnes, politikas un likumdošanas viedokļa],

– ņemot vērā Komisijas 2022. gada 11. maija paziņojumu “Digitāla desmitgade bērniem un jauniešiem. Jaunā Eiropas stratēģija “Bērniem labāks internets” (*BIK+*)” (COM(2022)0212),

---

3 OV L 303, 28.11.2018., 69. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1808/oj.

4 OV L, 2024/1385, 24.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj.

5 OV L 277, 27.10.2022., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

6 OV L, 2024/1689, 12.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.

7 OV C, C/2025/5519, 10.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5519/oj.

– ņemot vērā Komisijas 2021. gada 9. decembra paziņojumu “Iekļaujošāka un aizsargājošāka Eiropa: ES noziegumu jomu saraksta paplašināšana, tajā iekļaujot naida runu un naida noziegumu” (COM(2021)0777) un tam pievienoto priekšlikumu Padomes lēmumam,

– ņemot vērā 2024. gada 18. janvāra rezolūciju par ES noziegumu jomu saraksta paplašināšanu, tajā iekļaujot naida runu un naida noziegumu[8],

– ņemot vērā valstu tiesību aktus par cīņu pret kiberbulingu, tostarp Īrijas *Coco* likumu,

– ņemot vērā *Coco Fox* mātes *Jackie Fox* runu Eiropas Parlamentā 2026. gada 10. martā saistībā ar Starptautisko sieviešu dienu,

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 8. oktobra *LGBTIQ*+ līdztiesības stratēģiju 2026.–2030. gadam (COM(2025)0725),

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2025. gada 26. novembra rezolūciju par nepilngadīgo aizsardzību tiešsaistē[9],

– ņemot vērā Reglamenta 136. panta 2. un 4. punktu,

A. tā kā kiberbulings attiecas uz rīcību, kura izpaužas, izmantojot digitālās tehnoloģijas, un kuras galvenais nolūks vai sekas ir atkārtota vai pastāvīga cilvēku, jo īpaši bērnu vai jauniešu, pazemošana, sociāla atstumšana, ļaunprātīga izmantošana, aizskaršana vai kaitēšana viņiem;

B. tā kā kiberbulings kļūst par aizvien lielāku problēmu, kā atzīts Komisijas rīcības plānā kiberbulinga apkarošanai; tā kā 18,3 % bērnu visā pasaulē ir saskārušies ar kiberbulingu ar elektronisko ziņojumu vai sociālajos medijos veiktu ierakstu starpniecību; tā kā Eiropā aptuveni viens no sešiem bērniem vecumā no 11 līdz 15 gadiem ziņo, ka ir cietis no kiberbulinga; tā kā laikposmā no 2018. līdz 2022. gadam no kiberbulinga cietušo pusaudžu skaits ir pieaudzis par ceturtdaļu zēnu vidū un gandrīz par ceturtdaļu meiteņu vidū; tā kā pēdējos piecos gados kiberbulings pastāvīgi ir bijis galvenais iemesls zvanīšanai uz drošāka interneta centru palīdzības tālruņa numuru;

C. tā kā saskaņā ar 2025. gada Eirobarometra apsekojuma “Digitālā desmitgade” rezultātiem 92 % ES iedzīvotāju uzskata, ka publiskajām iestādēm steidzami jārīkojas, lai bērnus tiešsaistē pasargātu no kiberbulinga un aizskarošas izturēšanās, un tā kā šie

---

8 OV C, C/2024/5733, 17.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5733/oj.

9 OV C, C/2026/1708, 24.4.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1708/oj.

rezultāti uzsver steidzamo nepieciešamību pēc koordinētas rīcības, lai novērstu kiberbulingu, risinātu šo problēmu un mazinātu kiberbulinga kaitējošo ietekmi dalībvalstīs;

D. tā kā kiberbulings nesamērīgi ietekmē personas, kas saskaras ar vairākiem neaizsargātības veidiem, tostarp sievietes un meitenes, *LGBTIQ*+ personas, jauniešus, bērnus ar invaliditāti, minoritātes izcelsmes personas, migrantus un rasializētus jauniešus, un tā kā šie pārklājošies diskriminācijas iemesli vēl vairāk palielina piedzīvoto kaitējumu;

E. tā kā kiberbulings un aizskaroša izturēšanās tiešsaistē, tostarp uz attēliem balstīta vardarbība, cietušajiem, jo īpaši nepilngadīgajiem, rada smagas un ilgstošas sekas, kas cita starpā izpaužas kā psiholoģisks kaitējums, sociāla atsvešināšanās un ārkārtējos gadījumos pat dzīvības zaudēšana;

F. tā kā daudzos gadījumos kiberbulings ir jāsaprot kā uz dzimumu balstītas vardarbības veids, tostarp intīmu attēlu izplatīšana bez piekrišanas, koordinētas naida kampaņas un pret sievietēm vērsti uzbrukumi sabiedriskajā dzīvē; tā kā mākslīgais intelekts kiberbulingam piešķir jaunu, bīstamu dimensiju, kurā kiberbulinga galvenais mērķis ir sievietes un bērni;

G. tā kā kiberbulingam piemīt pārrobežu dimensija, jo tas bieži notiek sociālo mediju platformās, ziņapmaiņas lietotnēs, spēļu vidē un citās tiešsaistes telpās; tā kā Eiropas Savienībā tas ir kļuvis par vienu no būtiskākajiem apdraudējumiem nepilngadīgo un jauniešu drošībai un labbūtībai tiešsaistē;

H. tā kā ES vai starptautiskā līmenī nav saskaņotas kopīgas kiberbulinga juridiskās definīcijas; tā kā dalībvalstīs joprojām pastāv ievērojama juridiskā sadrumstalotība attiecībā uz kiberbulinga definīciju un par kiberbulingu piemērojamo sodu un tā kā šādas sadrumstalotības rezultāts ir nevienāds aizsardzības līmenis cietušajiem un juridiskā nenoteiktība tiesībaizsardzības iestādēm;

I. tā kā vairākas dalībvalstis ir ieviesušas mērķtiecīgas krimināltiesību normas, lai risinātu kiberbulinga problēmu; tā kā ar valstu tiesību aktiem, tādiem kā *Coco* likums Īrijā, ir mēģināts risināt problēmu, kas saistīta ar kaitējošu rīcību tiešsaistē, tostarp intīmu attēlu izplatīšanu bez piekrišanas un nopietnu aizskaršanu tiešsaistē; tā kā 2021. gada 9. decembrī Komisija ierosināja naida noziegumu iekļaut LESD 83. panta 1. punktā noteikto ES noziegumu sarakstā; tā kā šis priekšlikums dalībvalstu vidū neguva nepieciešamo vienprātīgo atbalstu;

J. tā kā Komisijas priekšsēdētāja savā 2025. gada runā par stāvokli Savienībā paziņoja, ka sasauks speciālistu darba grupu, lai tā konsultētu par bērnu drošību tiešsaistē un iespējamu vecuma ierobežojumu noteikšanu attiecībā uz piekļuvi sociālajiem medijiem;

tā kā tiek sagaidīts, ka līdzpriekšsēdētāji līdz 2026. gada vasarai paziņos Komisijas priekšsēdētājai savus konstatējumus un ieteikumus;

K. tā kā noteiktu tiešsaistes platformu uzņēmējdarbības modelis stimulē naidīga satura izplatīšanu, tādējādi veicinot nedrošu tiešsaistes vidi nepilngadīgajiem, sievietēm, *LGBTIQ*+ personām un pie citām minoritātēm piederošajiem; tā kā Komisija saskaņā ar Digitālo pakalpojumu aktu ir sākusi vairākas izmeklēšanas pret ļoti lielu skaitu tiešsaistes pakalpojumu sniedzēju saistībā ar kiberbulingu un aizskarošu izturēšanos;

Komisijas rīcības plāns cīņai pret kiberbulingu

1. atzinīgi vērtē Komisijas rīcības plānu cīņai pret kiberbulingu kā satvaru cīņai pret kiberbulingu, tostarp tajā ierosināto definīciju, kas ļauj veikt saskaņotu statistikas novērtējumu un apmainīties ar paraugpraksi, kā arī stingrāk īstenot un izpildīt spēkā esošos tiesību aktus;

2. atzinīgi vērtē to, ka rīcības plānā cīņai pret kiberbulingu galvenā uzmanība ir pievērsta preventīviem pasākumiem un digitālajai pratībai kā efektīviem ilgtermiņa instrumentiem; aicina Komisiju un dalībvalstis investēt vecumam piemērotā digitālajā izglītībā un medijpratības programmās, lai nodrošinātu, ka šie resursi sasniedz bērnus visos sociālekonomiskajos apstākļos;

3. atkārtoti aicina dalībvalstis izveidot visaptverošus valsts kiberbulinga plānus un paredzēt efektīvu, samērīgu un atturošu sodu par noziegumiem, kas saistīti ar kiberbulingu, ņemot vērā šādas rīcības nopietnību un cietušā neaizsargātību;

4. uzskata, ka cietušajiem vajadzētu būt iespējai vienkāršā veidā ziņot par kiberbulinga gadījumiem; norāda, ka rīcības plānā cīņai pret kiberbulingu ir paredzēta tiešsaistes drošības lietotne kiberbulinga novēršanai, kas ir lietotājdraudzīgs un ES mērogā sadarbspējīgs ziņošanas mehānisms, kā centralizēt ziņošanu, koordinēt atbalstu un vākt pierādījumus;

Krimināltiesības

5. pauž bažas par to, ka, neraugoties uz ES un valstu līmenī veiktajiem likumdošanas un politikas pasākumiem, kiberbulings un uz attēliem vai video balstīta vardarbība visā ES turpina pieaugt un tas liecina, ka pašreizējie instrumenti, tostarp DPA noteiktie pienākumi un Direktīvā par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu paredzētā saskaņošana, var nebūt pietiekami, lai šo problēmu risinātu, ņemot vērā visu tās apmēru un nopietnību;

6. norāda, ka rīcības plānā cīņai pret kiberbulingu nav paredzēti pasākumi krimināltiesību jomā ES līmenī;

7. mudina Komisiju izvērtēt, vai ir vajadzīga saskaņotāka pieeja ES līmenī, lai definētu kiberbulingu; aicina Komisiju izpētīt, vai kiberbulings, tostarp intīmu materiālu publicēšana vai izplatīšana bez personas piekrišanas, būtu atzīstama par īpaši smagu noziegumu ar pārrobežu dimensiju ES līmenī; atkārtoti pauž atbalstu naida noziegumu, kas aptvertu arī vissmagākos kiberbulinga veidus, iekļaušanai saskaņā ar LESD 83. panta 1. punktu noteikto ES noziegumu sarakstā;

8. uzsver, ka ar resursiem, tostarp pienācīgu personālu, tehniskajām zināšanām un IT infrastruktūru, labi apgādātas tiesībaizsardzības iestādes ir efektīvas cīņas pret kiberbulingu neatņemama sastāvdaļa; aicina Komisiju un Eiropolu palielināt dalībvalstu izmeklēšanas spējas, tostarp cīņā pret pārrobežu kiberbulingu;

9. aicina dalībvalstis apmainīties ar juridisko pieeju paraugpraksi; uzsver, ka par prioritāti būtu jānosaka preventīvi, izglītojoši un izpratnes veicināšanas pasākumi, kas domāti bērniem, vecākiem un pedagogiem, kā arī digitālā pratība un taisnīguma atjaunošanas pieejas, jo īpaši lietās, kurās iesaistīti nepilngadīgie;

10. prasa ātri īstenot un transponēt pārskatīto Cietušo tiesību direktīvu;

Tiešsaistes platformas un DPA

11. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka platformas tiek sauktas pie atbildības, lai nepieļautu kiberbulingu un to apkarotu;

12. norāda, ka atsevišķu tiešsaistes platformu uzņēmējdarbības modelis stimulē naidīga satura izplatīšanu un tādējādi veicina arvien nedrošāku tiešsaistes vidi, jo īpaši nepilngadīgajiem, sievietēm un *LGBTIQ*+ kopienas vai citu minoritāšu pārstāvjiem; uzsver tādu hiperpersonalizētu ieteikumu sistēmu nozīmi, ar kurām tiek ieteikta naida runa un apspiests mazāk pretrunīgs saturs;

13. uzsver, ka DPA, jo īpaši tā 28. pants, jau aptver dažus uzmākšanās un kiberbulinga aspektus un pakalpojumu sniedzējiem jau nosaka pienākumu nodrošināt augstu privātuma un drošības līmeni nepilngadīgajiem; tādēļ uzsver Komisijas pamatnostādnes saskaņā ar DPA, kurās precizēts, kā platformas var nodrošināt, ka nepilngadīgie, izmantojot to pakalpojumus, ir drošībā; norāda, ka ļoti lielās tiešsaistes platformas lielā mērā nav īstenojušas šos pasākumus; aicina Komisiju un dalībvalstis pastiprināt DPA 28. panta un DPA noteikuma par ziņošanu un rīcību, kas ietekmē kiberbulinga upuru aizsardzību, izpildi;

14. aicina Komisiju pabeigt neizskatītās izpildes lietas, sākt izmeklēšanu par visiem DPA 28. panta pārkāpumiem, tostarp par sistēmiskajiem riskiem, ko rada ieteikumu sistēmas, un stingri izpildīt platformu ziņošanas un satura izņemšanas pienākumu; stingri noraida jebkādus mēģinājumus sākt DPA pārskatīšanu; norāda, ka piekļuve, kas

saskaņā ar DPA ir nodrošināta pētniekiem, ir būtiska, lai nodrošinātu uz pierādījumiem balstītu likumdošanas procesu;

15. aicina Komisiju veikt turpmākus pasākumus saistībā ar paziņotajām pamatnostādnēm uzticamiem signalizētājiem par kiberbulingu, lai precizētu viņu lomu cīņā pret nelikumīgu saturu;

16. pauž nožēlu par to, ka pašlaik trūkst tiesiskā regulējuma, kas ļautu atklāt materiālus, kuros atspoguļota pret bērniem vērsta seksuāla vardarbība tiešsaistē, un aicina Komisiju ātri rīkoties, lai nodrošinātu brīvprātīgus mehānismus ziņošanai par seksuālās vardarbības, kas vērsta pret bērniem, materiāliem; uzsver platformu pienākumus nodrošināt bērniem drošu digitālo telpu, kurā tiek ievērotas viņu pamattiesības, un visu lietotāju datu privātumu;

Citi pasākumi

17. pauž bažas par MI pieaugošo izmantošanu ļaunprātīgos nolūkos, tostarp dziļviltojumu, balss klonēšanas un intīma satura bez personas piekrišanas radīšanai; atgādina par vajadzību MI *Omnibus* sarunās noteikt atkailināšanās lietotņu aizliegumu saskaņā ar MI aktu; aicina pakalpojumu sniedzējus nekavējoties ievērot MI akta 50. pantu par pārredzamību un ūdenszīmēm, lai nodrošinātu, ka MI radītais saturs tiek skaidri marķēts nolūkā mazināt dziļviltojumu kaitīgo ietekmi, jo īpaši uz nepilngadīgajiem;

18. aicina Komisiju izvērtēt, vai spēkā esošie riska izvērtēšanas un mazināšanas pienākumi, ko paredz ES tiesību akti, pienācīgi aptver tiešsaistes azartspēļu operatorus, jo īpaši tos, kuri piedāvā reāllaika saziņas funkcijas, kas var pakļaut nepilngadīgos kiberbulingam;

19. atgādina par pārskatītajā Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvā noteiktajiem pienākumiem aizsargāt nepilngadīgos no nelikumīga un kaitīga satura un visus lietotājus no satura, kas kūda uz vardarbību vai naidu; aicina Komisiju uzraudzīt šīs direktīvas īstenošanu dalībvalstīs;

20. atgādina, ka ir jāpastiprina kiberbulinga upuru aizsardzība un atbalsts viņiem; pauž bažas par to, ka cietušo atbalsta organizācijas izjūt arvien lielāku finansējuma trūkumu; prasa palielināt un nodrošināt ilgtspējīgu ES finansējumu pilsoniskās sabiedrības organizācijām, palīdzības tālruņiem un cietušo atbalsta dienestiem un iekļaut kiberbulinga novēršanas un reaģēšanas pasākumus valstu garīgās veselības stratēģijās, īpašu uzmanību pievēršot nepilngadīgajiem un citām neaizsargātām grupām;

°

° °

21. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, kā arī

dalībvalstu valdībām un parlamentiem.